

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

11 mai 2005

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

relative à la garantie universelle des droits de la femme à la suite des actes de violence commis en Turquie à l'égard des femmes qui manifestaient pour l'obtention de droits et contre l'oppression, l'exploitation et la violence sexuelles

(déposée par Mmes Frieda Van Themsche,
Nancy Caslo, Marleen Govaerts et
Alexandra Colen)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

11 mei 2005

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

over het wereldwijd waarborgen van de rechten van de vrouw naar aanleiding van het gewelddadig optreden in Turkije tegen vrouwen die manifesteerden voor meer rechten en tegen onderdrukking, seksuele uitbuiting en geweld

(ingedien door de dames
Frieda Van Themsche, Nancy Caslo
Marleen Govaerts en Alexandra Colen)

<i>cdH</i>	:	<i>Centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	:	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	:	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	:	<i>Mouvement Réformateur</i>
<i>N-VA</i>	:	<i>Nieuw - Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	:	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a - spirit</i>	:	<i>Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.</i>
<i>Vlaams Belang</i>	:	<i>Vlaams Belang</i>
<i>VLD</i>	:	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>
<i>DOC 51 0000/000</i> :	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i> :	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i> :	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i> :	<i>Plenum</i>
<i>COM</i> :	<i>Commissievergadering</i>
<i>MOT</i> :	<i>Moties tot besluit van interpellations (beigekleurig papier)</i>

Publications officielles éditées par la Chambre des

représentants

Commandes :

Place de la Nation 2

1008 Bruxelles

Tél. : 02/ 549 81 60

Fax : 02/549 82 74

www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :

Natieplein 2

1008 Brussel

Tel. : 02/ 549 81 60

Fax : 02/549 82 74

www.deKamer.be

e-mail : publicaties@deKamer.be

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Au début du mois de mars de cette année, des femmes turques manifestèrent à l'occasion de la journée internationale de la femme, en particulier contre l'oppression, l'exploitation et la violence sexuelles.

Comme les forces de l'ordre turques, connues pour ne pas faire dans la dentelle, considéraient que la manifestation était interdite et que de manière générale, elles n'admettent pas que des femmes s'expriment dans la rue, la manifestation fut brutalement dispersée avec force coups de matraques et à grand renfort de gaz lacrymogènes.

À ce moment-là précisément, une délégation européenne était en visite à Ankara. Le ministre turc des Affaires étrangères promit, sur les instances des visiteurs européens, d'ouvrir une enquête sur les événements. Une ferme condamnation des violences policières par les autorités turques s'est néanmoins fait attendre.

Nul n'ignore que la Turquie a mauvaise réputation sur le plan du respect des droits de l'homme et en particulier des droits de la femme. Fin de l'année dernière, les négociateurs européens rappelaient déjà la Turquie à l'ordre concernant les déficiences – et c'est un euphémisme – en matière de droits de la femme dans ce pays.

Entre-temps, les choses n'ont guère voire pas du tout changé, comme le prouve un récent rapport¹ d'Emine Bozkurt, une eurodéputée qui, en novembre 2004, a été désignée comme rapporteur en matière de droits de la femme en Turquie.

Le rapport déclare sans détour: «*Les femmes mal-traitées ne bénéficient toujours pas d'une protection suffisante, le pays ne compte que quatorze maisons d'accueil, l'enseignement dispensé aux filles est insuffisant, les fonctionnaires ne sont pas familiarisés avec la problématique, le nombre de femmes actives dans la politique turque est très peu élevé et la participation des femmes au marché du travail est beaucoup trop faible. Il n'y a pas non plus de statistiques dignes de ce nom sur la violence faite aux femmes et les chiffres qui existent ne sont pas exacts. Les femmes ne sont pas un sujet prioritaire en Turquie².*»

¹ Avril 2005

² GAZET VAN ANTWERPEN 06/04/05

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Begin maart van dit jaar manifesteerden Turkse vrouwen ter gelegenheid van de internationale vrouwendag. Ze betoogden in het bijzonder tegen onderdrukking, seksuele uitbuiting en geweld.

Omdat de Turkse «klopgrage» ordehandhavers meenden dat de betoging verboden was en zij het in het algemeen niet begrepen hebben op betogende vrouwen, werd de manifestatie brutaal uit elkaar geslagen met knuppels en traangas.

Uitgerekend op dat ogenblik was een Europese delegatie op bezoek in Ankara. De Turkse minister van Buitenlandse Zaken beloofde, weliswaar na aandringen van de Europese bezoekers, om een onderzoek te zullen instellen naar de gebeurtenissen. Een scherpe veroordeling door de Turkse overheid van het politiegeweld bleef evenwel uit.

Dat Turkije een kwalijke reputatie heeft op het vlak van mensenrechten en het bijzonder moeilijk heeft met het respecteren van vrouwenrechten, is een algemeen gekend feit. Eind vorig jaar al tikten de Europese onderhandelaars Turkije op de vingers omtrent de, op zijn zachtst uitgedrukt, gebrekige vrouwenrechten aldaar.

Dat er inmiddels niet veel of niets is veranderd, wordt bewezen door een recent rapport¹ van Emine Bozkurt, een Europees Parlementslid dat in november 2004 werd aangesteld als rapporteur inzake vrouwenrechten in Turkije.

Het rapport stelt onomwonden: «*Er is nog steeds te weinig bescherming voor vrouwen die worden mishandeld, er zijn in het hele land maar veertien opvanghuizen, het onderwijs aan meisjes schiet tekort, ambtenaren zijn niet vertrouwd met de problematiek, er zijn nauwelijks vrouwen actief in de Turkse politiek en de deelname van vrouwen op de arbeidsmarkt is veel te laag. Ook zijn er geen goede statistieken van het geweld tegen vrouwen en de cijfers die er zijn, kloppen niet. Het onderwerp 'vrouwen' heeft in Turkije geen prioriteit*»².

¹ April 2005

² GAZET VAN ANTWERPEN 06/04/05

Pour les auteurs de la présente proposition de résolution, cela prouve une fois de plus que les autorités turques jettent de la poudre aux yeux des partisans européens de son adhésion. Le pays s'empresse, pour la forme, de faire voter par le parlement une série de lois d'harmonisation et fait quelques promesses solennelles à la trop crédule opinion publique européenne, mais, sur le terrain, il en va tout autrement. Dans la pratique, la Turquie continue en effet à bafouer les droits de l'homme de manière quasi généralisée, et en particulier, à traiter les femmes d'une façon particulièrement blâmable. Dans la très patriarchale culture turque, une femme n'est rien d'autre que la propriété de son mari, et pas une personne à part entière. Pour que cette situation évolue, il faudrait un vaste changement des mentalités.

Nous doutons néanmoins sérieusement qu'une telle chose soit possible dans un pays dont le premier ministre est membre d'un parti islamiste, et donc partisan d'une croyance qui n'est pas particulièrement renommée pour son respect des femmes.

Selon les auteurs, le pays n'est tout simplement pas mûr pour la démocratie, ni a fortiori pour une adhésion à l'Europe, le berceau de l'état de droit démocratique.

Voor de indieners van dit voorstel bewijst dit nogmaals dat de Turkse overheid de Europese voorstanders van een toetreding een rad voor de ogen draait. Het land jaagt *pro forma* een aantal harmonisatiewetten door het parlement en doet de al te goedgelovige Europese goegemeente een aantal plechtige beloften, maar op het terrein is het wel even anders. In de praktijk doet Turkije immers gewoon voort met het op grote schaal schenden van mensenrechten en in het bijzonder het buitengewoon slecht behandelen van vrouwen. Een vrouw is in de sterk patriarchale Turkse cultuur gewoon een bezit van de man en geen persoon op zich. Om daarin ooit verandering te brengen, dient er een grootschalige mentaliteitsverandering te komen.

Wij betwijfelen evenwel ernstig of dat wel mogelijk is in een land waar de premier lid is van een islamitische partij en dus een aanhanger van een geloof dat niet bepaald bekend staat om zijn vrouwvriendelijkheid.

Het land is volgens de indieners simpelweg niet rijp voor democratie, laat staan voor een toetreding tot Europa, de bakermat van de democratische rechtsstaat.

Frieda VAN THEMSCHE (Vlaams Belang)
Nancy CASLO (Vlaams Belang)
Marleen GOVAERTS (Vlaams Belang)
Alexandra COLEN (Vlaams Belang)

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

LA CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS,

- A. considérant que la violence doit, en toute circonstance, être explicitement condamnée;
- B. considérant que, de par le monde, la violence contre les femmes, l'exploitation et les mutilations sexuelles, la traite des êtres humains, les mariages forcés, l'oppression et la mise à l'écart restent malheureusement une réalité quotidienne;
- C. considérant que la vie de la femme est particulièrement pénible en Turquie et qu'il est incontestable que les droits des femmes n'y sont pas respectés;
- D. considérant que, le dimanche 6 mars dernier, les femmes ont, à juste titre, manifesté pacifiquement en Turquie pour réclamer davantage de droits et dénoncer l'oppression, l'exploitation et la violence sexuelles;
- E. considérant que la police turque est toutefois intervenue de manière particulièrement violente à l'encontre de ces manifestantes, n'hésitant pas à faire notamment usage de la matraque et du gaz lacrymogène et allant jusqu'à donner des coups de pied au visage de certaines manifestantes;
- F. considérant que des photos et des images télévisées sans équivoque témoignent de l'intervention scandaleuse de la police turque et de cette violation manifeste des droits de l'homme, en particulier de la liberté d'expression;
- G. considérant qu'il est établi que la Turquie ne prend guère d'initiatives en vue de mieux garantir le respect des droits de la femme et de concrétiser l'égalité de traitement entre les hommes et les femmes en prenant des dispositions légales contraignantes;
- H. considérant qu'il convient également de souligner, dans ce contexte, que la Turquie n'est pas le seul pays où les femmes font l'objet de discriminations, que les droits de la femme sont gravement violés de par le monde et qu'il convient d'y consacrer l'attention nécessaire;

DEMANDE AU GOUVERNEMENT FÉDÉRAL,

1. d'insister auprès du gouvernement turc pour qu'il condamne explicitement les violences perpétrées contre les femmes et veille à ce que les droits des femmes soient respectés, en particulier en Turquie;

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

DE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS,

- A. overwegende dat geweld in alle omstandigheden uitdrukkelijk dient te worden veroordeeld;
 - B. overwegende dat, helaas, wereldwijd geweld tegen vrouwen, seksuele uitbuiting en verminking, mensenhandel, gedwongen huwelijken, onderdrukking en achteruitstelling nog steeds dagelijkse realiteit zijn;
 - C. overwegende dat het leven van de vrouw in Turkije bijzonder zwaar is en het onbetwistbaar vaststaat dat de rechten van vrouwen in Turkije niet worden ge-respecteerd;
 - D. overwegende dat op zondag 6 maart jl. de vrouwen in Turkije terecht op een vreedzame wijze hebben gemanifesteerd voor meer rechten en tegen onderdrukking, seksuele uitbuiting en geweld;
 - E. overwegende dat de Turkse politie evenwel op een bijzonder gewelddadige wijze is opgetreden tegen deze manifestanten, waarbij onder meer het gebruik van de knuppel en traangas niet werden geschuwd en sommige manifestanten zelfs in het aangezicht werden geschoppt;
 - F. overwegende dat de duidelijke foto's en televisiebeelden getuigen van het schandalige optreden van de Turkse politie en van deze uitdrukkelijke schending van de mensenrechten in het bijzonder het recht op vrije meningsuiting;
 - G. overwegende dat het duidelijk vaststaat dat Turkije weinig of geen initiatieven neemt om de toepassing van de rechten van vrouwen te verbeteren en om de gelijke behandeling tussen man en vrouw in de praktijk om te zetten door het invoeren van afdwingbare wettelijke bepalingen;
 - H. overwegende dat hierbij eveneens dient te worden beklemtoond dat niet alleen in Turkije vrouwen worden gediscrimineerd en er sprake is van een ernstige schending van de rechten van de vrouw wereldwijd en men hieraan de nodige aandacht dient te besteden;
- VRAAGT DE FEDERALE REGERING,
1. er bij de Turkse regering op aan te dringen het geweld tegen vrouwen in Turkije uitdrukkelijk te veroordelen en erop toe te zien dat de rechten van de vrouw in het bijzonder in Turkije niet langer worden geschonden;

2. d'insister auprès de l'Union européenne pour qu'elle mette immédiatement un terme aux négociations d'adhésion avec la Turquie.

14 avril 2005

2. er bij de Europese Unie op aan te dringen alle toetredingsonderhandelingen met Turkije onmiddellijk stop te zetten.

14 april 2005

Frieda VAN THEMSCHE (Vlaams Belang)
Nancy CASLO (Vlaams Belang)
Marleen GOVAERTS (Vlaams Belang)
Alexandra COLEN (Vlaams Belang)